

FØROYA SOSIAL-DEMOKRATUR

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BROÐURSKAPUR

Nr. 42	Lýsingaprisur fyri min. 12 oyru á 1. síðu, 10 oyru á 3. og 4. síðu	Mánadagin 28. oktober 1946	Bladið verður bílagt á posthúsinum, og kostar kr. 2,00 + porto um fjórdingsárið	20. árg.
--------	--	----------------------------	---	----------

Hitt komandi lögtingsvalgið 8. nov. 1946

Tað er ikki sjáldan nú, at Føroya fólk verður kallað til valgborðið. Mong vilja halda ovofta. Men hóast fólkid fer at troystast, so mugu øll kenna tað ió at vera sína ófrávikiligu skyldu at mæta og nýta tann rætt, teimum er givin, at vera við at avgera landsins lagnu.

Fólkaatkvøða var, men nýttir hvør maður vit og skil, so má hann halda, at hon gav ikki tann klárleika, ið til skal, tá ið eitt fólk skal fara frá gamlari og til nýggja stýrisskipan. Krevjast má, bæði tá ið hugsað verður um fólkarættisligar reglur og landsins egnu trygd, at eitt líkligt og munandi fleirtal er fyri einari nýskipan. Tí er tað, at vit aftur, nú árið fer at halla fara til nýtt valg at royna, um tað kann geva okkum greiðari gøtur at ganga eftir.

Tá ið ein so fer til eina so týðningarmikla avgerð, sum eitt valg er, so má hann fyrst og fremst gera sær klárt og greitt, hvat valgið stendur um.

Tað er altíð so, at iðgvir spurningar koma at liggja fyri til eitt valg, men tó er altíð so, at kanska ein ella tveir eru hinir mest umráðandi. Og hesa ferðina, til hetta lögtingsvalgið, eiga øll at vita fult og greitt, at tað er stjórnarspurningurin, ið er hann á odda stendur, og sum allir spurningar taka seg saman um. Hvørt menniskja, sum fer til valgborðið, kann ikki hesa ferð hugsa um vissar menn og hvørja støðu, teir fara at taka í hesum ella hasum lokala bygðaspurninginum, men hvørja støðu flokkurin, ið menninir hoyra til vit kulu velja, fer at taka til henda út umráðandi spurning: spurningin um vit skulu finna fram til ein form, sum vit kunna standa saman við Danmark undir, ella vit fullkomiliga skulu skiljast frá hesum landi og stovna sjálvstøðugt ríki jálvir.

Triggir flokkar hava okkum kunnugt sett menn fram til valgið: Fólkaflokkurin, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin, sum hefur stillað upp saman við Gamla sjálvstýrisflokkinum. Fólkaflokkurin, sum hesi valgini frammanundan nær við hefur fingið eina helvt av veljaratalinum í sin part, hefur hesa ferð loysing frá Danmark sum oddagrein í síni stevnu. Hann sigur seg vilja fremja ta avgerð, sum fólkaatkvøðan gav til

sjóndar, vera fólkaaviljanum til vildar.

Hinir báðir flokkarnir, Javnaðarflokkurin og Sambandsflokkurin, hava tað til felags, at teir seta fram, at fólkaaviljin kom ikki týðiliga til sjóndar við fólkaatkvøðuna, hon gav tí einki grundarlag fyri, at Føroyar skuldu skiljast frá Danmark, og hesir flokkar siga seg eisini vilja halda fast um, at ikki skal vera kvett frá danska ríkinum, vit skulu standa í ríkisfelagsskapi við Danmark.

Men eitt er at standa í ríkisfelagsskapi við Danmark og annað er, hvussu hesin felagsskapur verður skipaður.

Vit vita ikki rættiliga, hvussu Sambandsflokkurin ætlar, at okkara víðurskipti við Danmark skulu verða. Undir samráðingunum í Danmark í vár helt hann fast um hina gomlu støðuna í ríkinum, og tað kom fram, at danska stjórnaruppskotið eftir hansara áskoðan gekk ovlengt, men fyri at koma til eina avgerð, mælti hann tó veljarum sínum at stemma fyri tí.

Javnaðarflokkurin, sum hetta blað umboðar, hefur altíð havt eina greiða støðu bæði í sínum innlendispolitikki og tí, sum vendir út eftir: her serliga meint við Danmark.

Hann hevur síni politisku mál at fremja innanlanda, men hóast hesi oddamál, so er hann altíð sinnaður at taka seg saman við flokkum og taka undir við flokkum, tá ið tað eru góð og landsgagnlig mál, ið liggja fyri.

I hinum nationala spurninginum, hvussu vit skulu skipa okkum sum serstøk tjóð, tí tað hevur flokkurin altíð ásanna, at vit eru, stendur hann sera friur, og tað brigsli, ið altíð kemur fram, at hann er ein Sambandsflokkur í tí gamla týðningi av hesum orði, kann hann altíð við sakligum og sonnum orðum tveita frá sær aftur. Hansara stevna í tí nationala málinum er, at vit skulu stýra okkum sjálvir her heima og gjalda tað, hetta stýrið kostar. Hansara áskoðan er, at treytin fyri sunnum vøkstri og framburði her á landi, er, at vit, sum best kenna víðurskiptini, skulu skipa fyri og hava ábyrgdina, menningin í Føroyum, bæði hin materiella og hin andaliga, skal standa á reinum føroysk-

um botni. Og okkara víðurskipti til útheimin, øll tey lond vit skulu standa í handilssambandi við, skulu vit hava rættin at eftiransa, eisini rættin at senda nevndir til fremmínd lond og gera handilssáttmálar við tilik lond, sum vit eftir umstøðunum fara at handla við. Men flokkurin hevur sum fastan tått í síni stevnuskra, at hann vil ikki kvetta frá danska ríkinum, hann vil av øllum alvi berjast fyri, at vit skulu standa saman við Danmark og ikki missa statsborgararættin í hesum landi.

Hann hevur ta áskoðan og ferir sín politikk eftir hesari áskoðan, at Føroyar hvørki materielt ella andaliga eru so útgjerdar, at tær kunna taka fulla loysing og kvetta seg frá sambandi við annað land. Hann ásannar, at so sum støðan er í dag, eru vit komnir enn so lítið áleiðis at uppbyggja og útgera landið og at fyrireika okkum, at skulu vit í dag byrgja okkum inni og missa tey rættindi, sum ein statsborgararættur ferir við sær, so gera vit heftir í okkara uppbyggingarstarvi, og okkara støða verður at gera so trong, at vit noyðast at venda okkum aðrar vegir, ið ivaleyst ikki fara at gera okkum gagnligari í okkara nationala menningarverki enn teir, vit standa á í dag. Men um nýggjar samráðingar fáast í lag við Danir, so vil hann á ongan hátt binda soleiðis Føroyingar, at teir ikki í framtíðini kunna taka eina loysing og stovna sjálvstøðugt ríki.

Sum sæst, hvíli Javnaðarmanna politikkurin á eini fastari realismu. Hann vil ikki fara til eitt «experiment», sum allarminst teir, ið tosa fyri «experimentinum», hava gjørt nakrar fyrireikingar til at «experimentið» skal eydnast.

Hann tekur tað sjálvstýri, sum

Lastvognskoyring

Anton Arge (y) Húsabrugv

Tlf. 443

skal til fyri at vit skulu búgva okkum út sum lítill sjálvbjargin tjóð, og hann hevur tað álit, at so langt sum heimurin í dag er komin í politiskum frælsi, so kann hetta sjálvstýri vinnast í góðum samlag við eina brøðratjóð.

Vit kunna tí við góðum huga í hesi fyrri okkum so álvarsomu tíð mæla øllum góðum og rættshugsandi Føroyingum til at fara til hetta valg hin 8. november 1946 og seta mennnar úr FØROYA JAVNAÐARFLOKKI fjølmentar inn á Føroya Løgting.

Samgongan

millum Javnaðarfl. og Gamla Sjálvstýri.

Dagblaðið finnst illa at, at hesir flokkar báðir hava gingið í felag og stillað upp listar til valgið. Blaðið harmast um, at hesir góðu sjálvstýrismenninir og Føroyingar skulu vera fallnir so lágt, at teir geva seg í hóslag við hesi óvættini í Javnaðarflokkinum.

Bladið minnist tó ikki til at nevna, at tað og flokkurin, tað umboðar, hava verið hesum monnum á baki og tí flokki, teir standa í, líka síðan teir vóru so treystir og sjálvshugsandi, at teir ikki vildu akta ov ráðaríkar menn, men gingu egnar leiðir. Hesir menn vóru realpolitikkarar og framburðsmenn og vildu ikki ganga í tjóðri hjá einari

Vit levera
KJOT-PYLSUR-FLESK
OG KONSERVES
i allar bestu kvalitetum.

S. HOULBERG A/s
Umboð:
Otto Jacobsen
Vestmanna

Fedevarer - Pølsar - Leverpostej og Konserverfabriker
Statiskontrol 352
KØBENHAVN